

ZASADY ROZLICZANIA PROSUMENTÓW

1. Kim jest prosument?

W rozumieniu Ustawy z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (OZE) prosumentem jest odbiorca końcowy, który wytwarza energię elektryczną w mikroinstalacji wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby. Jest jeden warunek - w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2019 poz. 649, 730 i 2294).

2. Kto podlega systemowi rozliczeń na zasadach net-billingu?

Klienci, którzy złożyli do OSD wnioski o przyłączenie mikroinstalacji do sieci po 31.03.2022 r. są automatycznie rozliczani w systemie net-billingu. Z grupy tej wyłączeni są prosumenci z wyłączeniem prosumentów uczestniczących w tzw. projektach parasolowych, Takich, którzy do 31.03.2022 r. zawarli umowę na zakup, montaż lub dofinansowanie mikroinstalacji z jednostką samorządu terytorialnego lub innym podmiotem, o którym mowa w art. 2 pkt 18 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), dofinansowanych w ramach regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 17 lit. c tej ustawy, z uwzględnieniem ust. 6. i złożyli wniosek o przyłączenie tej mikroinstalacji do OSD do końca 2023 r.

3. Dla jakich klientów zmieniły się zasady rozliczeń, kiedy i na jakie?

Zasady rozliczeń w net-billingu objęły klientów, którzy złożyli wniosek do OSD o przyłączenie mikroinstalacji od 01.04.2022 r. Klienci obecnie rozliczani net-meteringu, klienci uczestniczący w projektach parasolowych oraz Ci, którzy złożyli wniosek do OSD do 31.03.2022 r. włącznie zachowają poprzedni system rozliczeń - net-metering.

4. Jak wygląda rozliczanie prosumentów od 01.04.2022 r.?

Prosumenci, którzy złożyli do OSD wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do 31.03.2022 r. są rozliczani na starych zasadach (tj. net-meteringu). Nowi prosumenci, którzy zgłosili do OSD wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do sieci po 31.03.2022 r. są rozliczani według nowych zasad (tj. net-billingu). Od 1.04 do 30.06.2022 r. tj. w okresie przejściowym, klienci zaliczani do modelu net-billingu byli rozliczani na zasadach opustów (net-meteringu).

Po 30.06.2022 r. są rozliczani na docelowych zasadach net-billingu, tj. zgodnie z nowym modelem rozliczeń prosumenckich. Wyjątek stanowią prosumenci uczestniczący w tzw. projektach parasolowych. Tacy klienci, po złożeniu do E.ON Polska stosowanego oświadczenia, będą rozliczani na zasadach net-meteringu.

5. Na czym polega rozliczenie prosumenta na zasadach opustu (net-meteringu)?

Przy użytkowaniu mikroinstalacji w pierwszej kolejności wyprodukowana energia jest wykorzystywana na zaspokojenie bieżącego zużycia w domu lub firmie. Jeśli prosument wyprodukuje więcej energii niż wynosi jego bieżące zużycie, wytworzy się nadwyżka, która jest oddawana do sieci energetycznej.

Zgodnie z Ustawą z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (OZE) od 1 lipca 2016 r. obowiązuje tzw. net-metering, czyli system rozliczania okresowego w formie opustu do faktury. Sprzedawca informuje prosumenta korzystającego z tego modelu rozliczeń o ilości rozliczanej energii zgodnie z okresami przyjętymi w umowie kompleksowej (1, 6 lub 12-miesięczny w przypadku klientów przyłączonych do sieci E.ON Polska).

Prosument:

1. Korzysta z systemu opustów, którym podlega energia elektryczna czynna zgodnie z zasadą:
 - i. dla instalacji o mocy do 10 kW: 0,8 kWh (energii pobranej) dla każdej 1 kWh energii wyprodukowanej,
 - ii. dla instalacji o mocy powyżej 10 kW: 0,7 kWh (energii pobranej) dla każdej 1 kWh energii wyprodukowanej.
2. Nie ponosi kosztów opłat dystrybucyjnych w zakresie składników zmiennych.
3. Korzysta z rozliczeń w systemie opustów przez 15 lat liczonych od dnia pierwszego wprowadzenia energii do sieci (jednak nie dłużej niż do 30.06.2039 r.).
4. Może rozliczać nadwyżkę energii przez 12 miesięcy.
5. Może jeden raz dobrowolnie podjąć decyzję o przejściu na rozliczenie w systemie net-billingu.

Od 1.04.2022 r. zmieniły się zasady bilansowania energii pobranej i wprowadzonej do sieci. Bilansowanie odbywa się dla każdej godziny, tzn. różnica między ilością energii pobranej z sieci, a ilością energii wprowadzonej jest wyliczana dla każdej godziny oddzielnie.

6. Dla kogo jest przeznaczone rozliczenie na zasadach opustu (net-meteringu)?

Rozliczenie na zasadach opustu (net-meteringu) obowiązuje klientów, którzy:

- posiadają aktywną umowę kompleksową z E.ON Polska;
- złożyli wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do OSD do 31.03.2022 r.;
- do 31.03.2022 r. na swoją mikroinstalację pozyskali unijne dotacje z tzw. programów parasolowych.

7. Jakie rozliczenie przysługuje klientom, którzy złożyli wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do OSD do 31.03.2022 r.?

Prosumenci, którzy do 31.03.2022 r. złożyli wniosek do OSD o przyłączenie mikroinstalacji do sieci, są rozliczani w systemie rozliczeń opartym na opustach (net-meteringu). Dla nabycia tego prawa nie ma znaczenia wymiana licznika, przyłączenie mikroinstalacji, wytworzenie energii elektrycznej oraz przekazanie jej do sieci. Są to czynności techniczne, które wpłyną na moment rozpoczęcia działalności prosumenckiej, bez wpływu na nabycie prawa do rozliczania się w systemie opustu.

8. Jak wygląda rozliczanie prosumentów, którzy złożyli wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do sieci OSD po 31.03.2022 r.?

Od 1.04 do 30.06.2022 r., tj. w okresie przejściowym klient był rozliczany na zasadach opustów (net-meteringu).

Po 30.06.2022 r. jest już rozliczany na zasadach net-billingu, tj. zgodnie z nowym modelem rozliczeń prosumenckich. Powyższa zasada nie dotyczy prosumentów uczestniczących w tzw. projektach parasolowych. Tacy klienci będą nadal rozliczani na zasadach net-meteringu.

9. Dla kogo jest przeznaczone rozliczenie na zasadach net-billingu?

Rozliczenie na zasadach net-billingu jest dla prosumentów, którzy:

- złożyli wniosek do OSD o przyłączenie mikroinstalacji do sieci po 31.03.2022 r.;
- są obecnie rozliczani na zasadzie opustów (net-meteringu), ale będą chcieli dobrowolnie zmienić rozliczenie na net-billing.

10. Czy prosumenci, którzy podlegają pod nowy model rozliczeń prosumenckich mogą nie przyjmować nowych zasad rozliczenia net-billing? Czy są jakieś wyjątki?

Nie. Nowy system rozliczeń wynika ze zmian wprowadzonych w nowelizacji Ustawy z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (OZE).

Po 31.03.2022 r. wszyscy klienci, którzy złożyli wniosek o przyłączenie mikroinstalacji mogą skorzystać tylko z nowych zasad rozliczenia prosumenckiego (net-billing).

Wyjątkiem będą klienci, którzy do 31.03.2022 r. na swoją mikroinstalację:

- pozyskali unijne dotacje z tzw. programów parasolowych. Czyli Ci, którzy do 31.03.2022 r. zawarli umowę na zakup, montaż lub dofinansowanie mikroinstalacji z jednostką samorządu terytorialnego lub innym podmiotem, o którym mowa w art. 2 pkt 18 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), dofinansowanych w ramach regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 17 lit. c tej ustawy, z uwzględnieniem ust. 6.
- i złożyli wniosek o przyłączenie tej mikroinstalacji do OSD do końca 2023 r.

11. Czy prosument korzystający z rozliczenia na zasadach opustu (net-metering) może skorzystać z nowego modelu (net-billingu) i w jaki sposób?

Tak, może złożyć do E.ON Polska stosowany wniosek. Po zmianie na net-billing nie ma już możliwości powrotu do rozliczenia na zasadach opustu (net-metering).

12. Na czym polega rozliczenie prosumenta na zasadach net-billingu?

Net-billing to system rozliczania energii wyprodukowanej przez prosumenta. Zakłada, że prosumenci sprzedają nadwyżki energii wprowadzane do sieci, a za pobraną energię płacą tak, jak inni odbiorcy prądu, zgodnie z obowiązującą ich taryfą lub produktem.

Wdrożenie nowego rozliczenia odbyło się w trzech etapach:

- 01.04.2022 r. - 30.06.2022 r. obowiązywał okres przejściowy, gdzie rozliczenia odbywały się na zasadzie opustów, ale po tym okresie prosumenci są już rozliczani na zasadach net-bilingu
- 01.07.2022 r. - 30.06.2024 r. rozliczenia według rynkowej miesięcznej ceny energii, która ustalana jest dla każdego miesiąca kalendarzowego, jako ważona wolumenem energii elektrycznej wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej przez prosumentów energii odnawialnej w mikroinstalacjach lub małych instalacjach, średnia z rynkowych cen energii elektrycznej.

- Od 01.07.2024 r. rozliczenia według rynkowej ceny energii elektrycznej, tj. ważonej wolumenem obrotu średniej z cen energii elektrycznej określonych dla polskiego obszaru rynkowego dla wszystkich sesji notowań danej doby w systemie kursu jednolitego na rynkach dnia następnego.

Cenę wyznacza operator rynku informacji energii (Polskie Sieci Elektroenergetyczne).

13. Po jakiej cenie E.ON Polska odkupie energię wprowadzoną do sieci od prosumenta rozliczanego na zasadach net-billingu?

Do obliczenia należności za wprowadzoną do sieci energię E.ON Polska wykorzystuje równowartość rynkowej miesięcznej ceny energii. Cena ta jest ustalana dla każdego miesiąca kalendarzowego, jako ważona wolumenem energii elektrycznej wprowadzanej do sieci przez prosumentów z mikroinstalacji lub małych instalacji od lipca 2022 r.

Od lipca 2024 r. będzie to rynkowa cena energii elektrycznej, tj. ważona wolumenem obrotu średnia z cen energii elektrycznej, określonych dla polskiego obszaru rynkowego, dla wszystkich sesji notowań danej doby w systemie kursu jednolitego na rynkach dnia następnego.

14. Czym są projekty parasolowe?

Projekty parasolowe są prowadzone przez samorządy, np. gminy, które zapewniają wsparcie w udzieleniu dotacji z unijnych funduszy. W tym przypadku wnioskodawcą jest gmina a beneficjentem klient.

Zgodnie z założeniem ustawy klienci, którzy zawarli do 31.03.2022 r. umowę na zakup, montaż lub dofinansowanie mikroinstalacji z jednostką samorządu terytorialnego lub innym uprawnionym podmiotem, który realizuje projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, a także złożą prawidłowo wnioski o przyłączenie mikroinstalacji do sieci do 31.12.2023 r. będą mieli możliwość rozliczania według zasad opustów (net-meteringu).

Dodatkowe informacje o projektach parasolowych:

- Projekty parasolowe polegają na tym, że gminy ubiegają się o dofinansowanie i to one odpowiadają za zrealizowanie inwestycji u swoich mieszkańców. Wykonawcy są zatem wybierani poprzez przetargi ogłaszane przez gminy w trybie zamówień publicznych.

Co do gmin, które jeszcze takich przetargów nie przeprowadziły, niestety nie ma żadnej bazy zawierającej ich dane. Urzędy Marszałkowskie publikują jedynie listę podmiotów, które zakwalifikowały się do dofinansowania (ewentualnie są na liście rezerwowej). Potem już każda gmina indywidualnie zajmuje się przeprowadzeniem całego postępowania. W związku z tym, że dotychczasowe projekty parasolowe dotyczyły perspektywy 2014-2020, są one w większości już zakończone lub na końcowym etapie realizacji.

- Natomiast gminy, które jeszcze nie rozpoczęły realizacji inwestycji i są przed wyborem wykonawców, mają obowiązek opublikować przetargi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (<http://ted.europa.eu>) lub w Biuletynie Zamówień Publicznych

(<http://www.portal.uzp.gov.pl>). Więc jedyną możliwością zidentyfikowania takich gmin, jest śledzenie publikowanych przetargów.

15. Jakie są główne różnice w rozliczaniu na zasadach net-meteringu, a net-billingu?

Net-metering	Net-billing
Rozliczanie ilościowe nadwyżek energii w kWh (bezgotówkowe rozliczenie nadwyżek)	Rozliczanie wartościowe nadwyżek energii w PLN (gotówkowe rozliczenie nadwyżek)
Rozliczenia według systemu opustów: 1:07, 1:0,8	Rozliczenia według depozytu prosumenta za całość energii
Rozliczenia energii pobranej po cenie taryfowej sprzedawcy lub zgodnie z obowiązującym klienta produktem	Rozliczenie energii pobranej po cenie taryfowej lub zgodnie z obowiązującym klienta produktem, a energii wprowadzonej po rynkowej miesięcznej cenie energii
Brak kosztów opłat dystrybucyjnych zmiennych	Obowiązek ponoszenia opłat dystrybucyjnych zmiennych
Nadwyżka energii do wykorzystania przez 12 miesięcy, po tym okresie przepada.	Rozliczanie nadwyżki według depozytu prosumenckiego przez 12 miesięcy od dnia przypisania. Po 12 miesiącach zwrot 20%.

16. Co to jest konto prosumenta?

Jest to indywidualne konto, na którym rozliczane będą nadwyżki energii wprowadzonej do sieci oraz energii pobranej z sieci w systemie wartościowym w przypadku rozliczenia w net-bilingu i nadwyżki energii wprowadzonej do sieci oraz energii pobranej z sieci w systemie ilościowym w przypadku rozliczeń w net-meteringu.

17. Co to jest depozyt prosumencki?

Jest to wartość środków zgromadzonych za wprowadzoną energię, która jest przeznaczona na rozliczenie energii pobranej z sieci. Jej wartość jest ustalana jako iloczyn energii wprowadzonej do sieci i nie wykorzystanej na bieżące potrzeby i średniej rynkowej miesięcznej ceny energii, która ustalana jest dla każdego miesiąca kalendarzowego, a po 01.07.2024 r. rynkowej ceny energii elektrycznej, tj. ważonej wolumenem obrotu średniej z cen energii elektrycznej określonych dla polskiego obszaru rynkowego dla wszystkich sesji notowań danej doby w systemie kursu jednolitego na rynkach dnia następnego.

Wartość depozytu prosumenckiego jest ustalana na koniec miesiąca i przyporządkowywana do konta w kolejnym miesiącu kalendarzowym. Kwota środków jest rozliczana na koncie przez 12 miesięcy od dnia przypisania.

18. Jak wygląda zwrot nadpłaty z niewykorzystanego w ciągu 12 m-cy depozytu prosumenckiego?

Po upływie 12 miesięcy od dnia przypisania prosumentowi zwraca się niewykorzystane środki, ale tylko do 20 proc. wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

19. Na czym polega mechanizm bilansowania energii wprowadzonej i pobranej ?

Bilansowanie polega na rozliczeniu różnicy między ilością energii elektrycznej pobranej z sieci w stosunku do ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci. Bilansowanie energii od 01.04.2022 r. odbywa się metodą wektorową (na wszystkich fazach) dla każdej godziny osobno.

20. Gdzie klient może sprawdzić zbilansowane dane?

Dane udostępnione są na Portalu Mój E.ON.

Dane pomiarowe w formacie godzinowym można wygenerować w formie raportu Excel w zakładce „Historia odczytów” jednorazowo za maksymalny okres 180 dni. Prosumentom udostępniane są dane dla energii pobranej i wprowadzonej.

Mają one charakter poglądowy. Rzeczywiste dane w raporcie zaprezentujemy po zakończeniu okresu rozliczeniowego klienta.

21. Czy prosument (przyłączony przed 31.03.2022 r.) rozliczany w systemie net-meteringu w przypadku zwiększenia mocy mikroinstalacji po 01.04.2022 r, będzie nadal rozliczany na tych samych zasadach ?

Tak. Jeżeli prosument uzyskał uprawnienie do opustu przed 01.04.2022 r. to zwiększenie mocy mikroinstalacji (maksymalnie do 50 KW) po tej dacie nie będzie skutkowało automatyczną zmianą zasad rozliczenia na net-billing.

22. Czy prosument (z mikroinstalacją przyłączoną przed 01.04.2022 r.), który ma w planach odłączenie mikroinstalacji i ponowne jej przyłączenie do sieci będzie miał wydłużony na nowo czas rozliczeń według opustu do 15 lat?

Zgodnie z przepisami Ustawy o odnawialnych źródłach energii (art.40 ust.1b) obowiązek rozliczenia powstaje od daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej przez 15 lat, nie dłużej niż do 30.06.2039 r. Dla okresu trwania obowiązku rozliczania nie ma znaczenia wyłączenie/zawieszenie działania mikroinstalacji. Przepisy ustawy nie przewidują przedłużenia obowiązku rozliczania (do lat 15) o okres przerwy, bądź ponownego rozpoczęcia 15-letniego obowiązku rozliczania od momentu powtórnego rozpoczęcia wytwarzania.

23. Czy prosument (z mikroinstalacją przyłączoną przed 01.04.2022 r.), który dokona odłączenia mikroinstalacji i ponownego jej przyłączenia będzie miał zmieniony system rozliczeń z net-metering na net-billing?

Nie. Odłączenie mikroinstalacji i jej ponowne przyłączenie nie zmienia nabytych praw Prosumenckich sprzed 31.03.2022 r. dla danego punktu poboru energii. Oznacza to zachowanie rozliczenia w systemie net-meteringu.

24. Kim jest prosument zbiorowy?

To odbiorca końcowy, który wytwarza energię z OZE na własne potrzeby w mikroinstalacji lub małej instalacji przyłączonej do sieci za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego, w której znajduje się punkt poboru energii elektrycznej tego odbiorcy. Warunek - w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, wytwarzanie to nie stanowi przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

Rozliczenie prosumenta zbiorowego odbywa się na zasadach net-billingu.

W przypadku, gdy więcej niż jeden prosument zbiorowy energii odnawialnej wytwarza energię elektryczną w mikroinstalacji lub małej instalacji, prosumenci zbiorowi energii odnawialnej zawierają umowę. Określają w niej m.in:

- przysługujący poszczególnym prosumantom zbiorowym energii odnawialnej udział, wyrażony w procentach, w wytwarzaniu energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii oraz
- maksymalną moc zainstalowaną elektryczną, wyrażoną w jednostkach energii, której ten udział odpowiada.

Do rozliczenia energii wprowadzonej przez prosumenta zbiorowego będzie uwzględniony określony w tej umowie procentowy udział energii wprowadzonej przez prosumenta zbiorowego w danej godzinie.

Do obliczenia należności za wprowadzoną do sieci energię E.ON Polska wykorzystuje równowartość rynkowej miesięcznej ceny energii, która jest ustalana dla każdego miesiąca kalendarzowego, jako ważona wolumenem energii elektrycznej wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej przez prosumentów energii odnawialnej w mikroinstalacjach lub małych instalacjach, od lipca 2022 r.

Od lipca 2024 r. będzie to rynkowa cena energii elektrycznej, tj. ważona wolumenem obrotu średnia z cen energii elektrycznej, określonych dla polskiego obszaru rynkowego dla wszystkich sesji notowań danej doby w systemie kursu jednolitego na rynkach dnia następnego.

25. Od kiedy obowiązują przepisy dotyczące zasad rozliczeń prosumenta zbiorowego

Przepisy dotyczące prosumenta zbiorowego obowiązują od 01.04.2022 r.

26. Kim jest prosument wirtualny?

Prosumentem wirtualnym będzie odbiorca końcowy, który wytwarza na własne potrzeby energię w instalacji OZE, przyłączonej do sieci w innym miejscu niż miejsce dostarczenia energii elektrycznej do tego odbiorcy. Rozliczenia odbywać się będą w oparciu o CSIRE (Centralny System Informacji Rynku Energii). Przepisy dotyczące prosumentów wirtualnych wejdą w życie w 07.2024 r.

27. Czy nowy klient, który przejął licznik po 1.04.2022 r. będzie miał możliwość zmiany formy rozliczenia z net-meteringu na net-billingu?

Tak. Klient będzie miał możliwość zmiany systemu rozliczenia na podstawie oświadczenia.

28. Czy klient firmowy z Warszawy, który złożył do OSD wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do sieci do 31.03.2022 r. w przypadku chęci zmiany formy rozliczenia po 1.04.2022 r. z wytwórcy na prosumenta będzie rozliczany na nowych zasadach net-billingu?

Taki klient będzie miał prawo korzystać z rozliczenia w ramach net-meteringu (opustów) będzie miał również prawo do zmiany sposobu rozliczenia na net-biling.

29. Czy zmiana warunków umowy kompleksowej, np. zmiana grupy taryfowej/okresu rozliczeniowego, może zmienić sposób rozliczeń na net-billing?

Nie. Zmiana warunków umowy nie zmienia nabytych praw prosumenckich sprzed 31.03.2022 r., co oznacza zachowanie rozliczenia w systemie opustów (net-meteringu).

30. Czy prosument, który do tej pory nie korzystał z usług E.ON Polska S.A. w zakresie sprzedaży energii elektrycznej lub kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji może skorzystać z rozliczeń prosumenckich ?

Tak. Jeśli jego mikroinstalacja podłączona jest do sieci Stoen Operator i spełnia pozostałe warunki określone w przepisach dla prosumenta może skorzystać z rozliczeń prosumenckich.

31. Jeśli klient złożył do OSD wniosek o przyłączenie mikroinstalacji do sieci do 31.03.2022 r., i powróci do E.ON Polska na umowę kompleksową sprzedaży energii i świadczenia usług dystrybucji po 1.04.2022 r. (data nabycia statusu prosumenta), to czy będzie rozliczany na starych zasadach net-meteringu?

Tak. Niezależnie od daty wejścia w życie umowy kompleksowej po 1.04.2022 r. taki klient będzie miał zachowane stare zasady rozliczenia (net-metering).

32. Czy klienci rozliczani w systemie net-meteringu są rozliczani od 1.04.2022 r. międzystrefowo?

Tak. Oznacza to, że energia nie jest netowana strefa do strefy tylko nadwyżka z jednej strefy pokrywa niedobory, które powstały w innej strefie.